

SAMARBEIDSAVTALE

Mellom Aremark kommune, Fredrikstad kommune, Halden kommune, Hvaler kommune, Indre Østfold kommune, Marker kommune, Moss kommune, Rakkestad kommune, Råde kommune, Sarpsborg kommune, Skiptvet kommune, Våler kommune, Viken fylkeskommune og Statsforvalteren i Oslo og Viken vedrørende videreføring av Klima Østfold-samarbeidet.

Avtaleperiode: 01.01.2023 - 31.12.2027

KLIMA ØSTFOLD

1. Forankring og varighet

Klima Østfold-samarbeidet er forankret i regional planstrategi, regionale og kommunale klima- og energiplaner, kommuneplaner samt kommunale enkeltvedtak. Klima Østfold videreføres med dette fra 01.01.2023 til 31.12.2027. Samarbeidet ble etablert 29.02.2012 for tre år og vedtatt videreført fra 01.01.2015 til 31.12.2017, deretter 01.01.2018 til 31.12.2022. Neste videreføring av Klima Østfold vurderes innen 31.12.2027 basert på erfaringene som gjøres.

2. Formål

Formålet med samarbeidet er å styrke partenes arbeid for å oppnå egne vedtatte klimamål. Klima Østfold vil bidra til at de nasjonale klimamålene nås, og statlige planretningslinjer for energi- og klimaplanlegging legges til grunn for nettverkets arbeid. Parisavtalens ambisjoner om å begrense temperaturstigningen til godt under 2°C, helst under 1,5°C, sammenliknet med førindustriell tid, vil være førende for Klima Østfolds faglige arbeid.

Klima Østfold skal være et verktøy for å realisere lokal og regional innsats for å begrense klimaendringene og omstille oss til lavutslippssamfunnet, på en måte som gjør at alle kan bidra: det offentlige, næringsliv og innbyggere. Arbeidet i Klima Østfold organiseres gjennom en årlig handlingsplan for samarbeidet.

Klima Østfold skal ikke være en erstatning for kommunalt klima- og energiarbeid, men en ressurs som styrker arbeidet med partenes måloppnåelse.

Nettverkets hovedfokus er arbeid som bidrar til å begrense klimaendringene. Vi vil imidlertid også etterstrebe å ivareta andre bærekrafthensyn i arbeidet vårt, for å unngå konflikt mellom utslippsreduksjoner og måloppnåelse for andre av FNs bærekraftsmål.

Klimatilpasning er en lovpålagt oppgave for kommunene, men dette ligger ikke inne i Klima Østfolds mandat.

3. Nettverkets rolle

For å legge til rette for samarbeid med andre delregionale nettverk, er Klima Østfold en del av Klima Viken-samarbeidet. Klima Østfolds rolle er å bedre kommunenes og fylkeskommunens klimaarbeid gjennom å:

- Koordinere klima- og energiarbeid i regionen for å styrke gjennomføringen av partenes vedtatte politikk
- Tilrettelegge for samarbeid og deling av erfaring mellom partene
- Utgjøre en faglig støtte
- Utarbeide felles kunnskapsgrunnlag
- Utvikle og inspirere til tiltak, virkemidler og prosjekter i fellesskap

- Mobilisere økte ressurser til aktiviteter, tiltak og prosjekter gjennom søknader til tilskuddsprogrammer nasjonalt og internasjonalt
- Bidra til kompetanseheving og informasjonsspredning hos partene og i Østfoldsamfunnet
- Bistå enkeltkommunene i institusjonalisering og operasjonalisering av klimaarbeidet på tvers av kommuneorganisasjonen
- Bidra til godt samarbeid og samordning med andre nettverk i Klima Viken og ellers.

Klima Østfold skal fungere som et verktøy for lokal og regional innsats knyttet til å begrense klimaendringene og omstille til lavutslippssamfunnet. Det innebærer planlegging og gjennomføring av klimatiltak og -virkemidler for:

- omlegging bort fra fossile klimagassutslipp og reduksjon av andre klimagasser
- effektivisering av energiforbruk og stimulere til lokal fornybar energiproduksjon
- optimalisering av ressursbruk som følge av forbruk, gjennom en sirkulærøkonomisk tilnærming og et ansvarlig forbruk

Gjennom Klima Østfold skal det samarbeides om prosjekter og aktiviteter som er forenlige med kommunenes og regionens klima- og energiplaner, samt andre kommunale planer.

Klimatilpasning er ikke en del av Klima Østfolds mandat. Nettverket vil imidlertid kunne jobbe med klimatilpasning i enkelte naturlige sammenhenger:

- I forbindelse med arrangementer og aktiviteter sammen med andre aktører, der både klimagassreducerende tiltak og klimatilpasning er et tema.
- I forbindelse med felles rullering av energi- og klimaplaner, hvis kommunene ønsker å innlemme klimatilpasning i disse planene.
- Som bistandsyter når det skal skrives søknader om midler til klimatilpasning, og der andre aktører står for gjennomføringen.

4. Overordnet ansvar, eierskap og økonomi

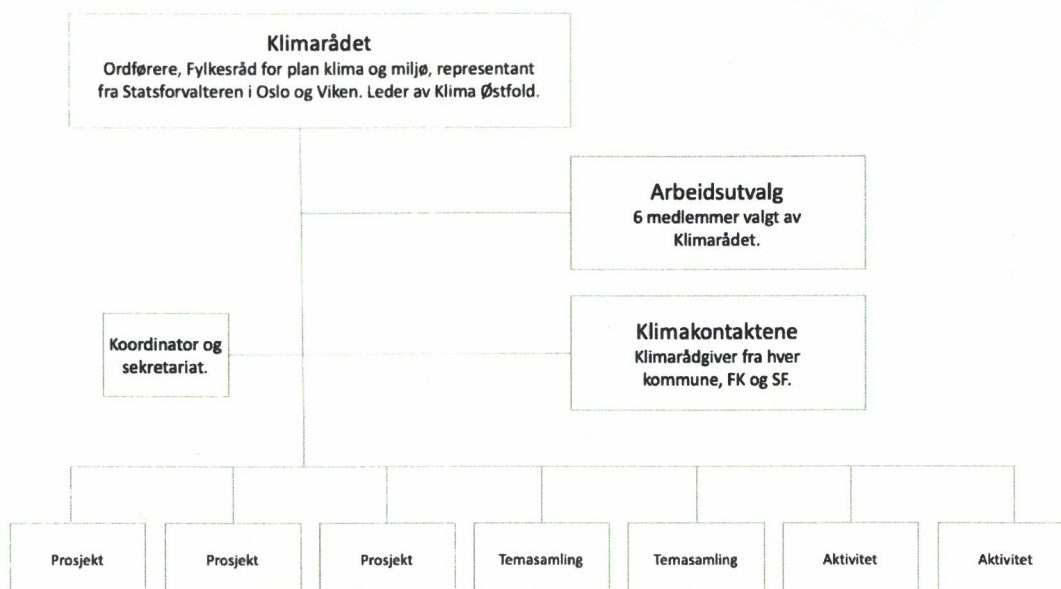
Fylkeskommunen har det formelle ansvaret for Klima Østfold-samarbeidet og for tilsetting av koordinator og eventuelt prosjektmedarbeidere. Gjennomføringen er imidlertid basert på et nettverkssamarbeid, der partene skal være likeverdige med hensyn til styring, utvikling og gjennomføring. Fylkeskommunens og kommunenes deltakelse er forankret i fylkestings- og kommunestyrevedtak.

Forpliktelser:

- Viken fylkeskommune bidrar med kontorfasiliteter og et årlig beløp til drift av Klima Østfold tilsvarende det som deltagende kommuner bidrar med i sum.
- Hver kommune bidrar med et årlig beløp til drift av Klima Østfold tilsvarende den til enhver tid vedtatte og gjeldende modell for medlemsbidrag.
- Klimarådet har anledning til å foreslå å endre prismodellen, noe som vil måtte behandles i kommune- og bystyrene.
- Alle parter oppnevner en klimakontakt som har ansvar for det faglige arbeidet i nettverket, og som deltar i et eget forum for klimakontaktene.

5. Organisering

Nettverket har følgende organisering:

- **Klimarådet** er øverste organ for Klima Østfold og vedtar årlig handlingsplan og budsjett. Klimarådet skal bestå av fylkesråden/-ordfører og ordførere fra de deltagende kommunene samt representant for statsforvalteren. Klimarådet skal arbeide for realistiske løsninger og tilstrebe konsensus.
 - Klimarådet møtes hvert år, tidligst mulig og senest innen utgangen av første kvartal for å vedta budsjett og handlingsplan, samt godkjenne regnskap og årsrapport fra foregående år.
 - Klimarådet velger en leder og et Arbeidsutvalg som møtes mellom Klimarådsmøtene.

- **Arbeidsutvalget (AU)** følger opp aktiviteten i Klima Østfold, sekretariatet og deres ansvarsområder. AU drøfter spørsmål av strategisk karakter og bistår i utviklingen av Klima Østfold.
 - AU forbereder Klimarådet sine møter og ivaretar Klima Østfold sine interesser på vegne av Klimarådet.
 - AU møtes minimum én gang pr kvartal og består av inntil seks faste representanter og tre vararepresentanter.

- **Klimakontaktene** er en administrativ og faglig gruppe som består av en fast kontaktperson fra administrasjonen til hver av partene. Gruppen har ansvaret for det faglige arbeidet i nettverket. Klimakontaktene bidrar til utforming av handlingsplan og budsjett, og er pådrivere for at aktuelle aktiviteter i planen følges opp i egen organisasjon. Utover dette deltar kommunen i de aktivitetene som er forenlig med kommunens vedtatte politikk og kapasitet.

- **Koordinator** har både faglig og administrativt lederansvar. Vedkommende organiserer det daglige arbeidet i Klima Østfold og legger til rette for arbeidet i Klimarådet, Arbeidsutvalget, Klimakontaktene og prosjekter uten egne prosjektledere. Koordinatoren er pådriver i prosesser og aktiviteter definert i nettverkets handlingsplan, samt faglig sparringpartner for partene. Koordinatoren holder Klimakontaktene og Arbeidsutvalg orientert om arbeidet. Rollen innebærer også koordinering med andre:
 - overbyggende nettverk, som Klima Viken
 - samarbeidspartnere, som Klimapartnere Viken
 - andre relevante nettverk, som Osloregionen

- **Sekretariatet** består av koordinatoren og en kommunikasjonsressurs (en andel). Sekretariatets arbeid styrkes av ulike fagressurser som knyttes til konkrete prosjekter i Klima Østfold-regi, og som har fått tilskudd fra eksterne finansieringskilder.

- **Temasamlinger og prosjekter**
 Når det er hensiktsmessig, organiseres temasamlinger rettet mot fagfolk i kommunene. I tillegg jobbes det med aktiviteter gjennom eksternt finansierte prosjekter, der klimakontaktene ofte vil være bindeleddet ut til relevante personer i kommunene.

6. Oppsigelse

Forpliktelser i henhold til denne avtalen begynner å løpe fra signeringsdato. Avtalen gjelder t.o.m. 31.12.2027. Avtalen kan sies opp av partene med ett års varsel per 1. november.

Partene er innforstått med at lovendringer eller endrede driftsforutsetninger kan føre til at avtalen må reforhandles.

Retningslinjer for valg i Klima Østfold

Valg av Arbeidsutvalg

Det skal velges inntil seks AU-medlemmer som velges for to år av gangen, hvorav én representerer fylkeskommunen og de øvrige kommunene. Halvparten av representantene velges hvert år for å sikre kontinuitet. Tre kommunevaramedlemmer velges for ett år av gangen.

Prinsipper:

- Klima Østfold og AU bør ledes av en kommuneordfører
- Det skal velges en nestleder
- Fylkesrepresentant utpekes av fylkesrådsleder/fylkesordfører, og det utpekes personlig vara
- Øvrige representanter bør være ordfører eller varaordfører
- Det skal tilstrebes best mulig geografisk spredning
- Det skal tilstrebes best mulig spredning mellom store og små kommuner
- Det skal tilstrebes best mulig spredning innen partier
- Det skal tilstrebes å ha god kjønnsbalanse

Statsforvalterens direktør for klima og miljøvern er observatør i AU.

Valg av valgkomité

Valgkomiteen velges for ett år av gangen og skal bestå av tre medlemmer fra Klimarådet. Én person velges som leder.

Representant til Klima Vikens styringsgruppe

Klima Østfolds nestleder sitter i Klima Vikens styringsgruppe

Grålum, Sarpsborg, den 06. 04 2022

Aremark kommune

Håkon Tolsæ

Fredrikstad kommune

Atle Ottem

Halden kommune

Jens Balle

Hvaler kommune

Rune Hoff

Marker kommune

Arvid Bjørn

Moss kommune

Hann Tolle

Råde kommune

René Rafshol

Rakkestad kommune

Karoline Røedstøl

Indre Østfold kommune

Jon Kåller

Sarpsborg kommune

Sten Martin

Skiptvet kommune

Anni-Grith Karsu

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Borghild Dalaker Useth

Våler kommune

Raida Kaabøl

Viken fylkeskommune

Annette Lindsæter Ræddik